

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator spajarek okleiny i łuszcзки (817206)

Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator spajarek okleiny i łuszcзки (817206)

Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator spajarek okleiny i łuszczarki (817206)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [919]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	9
2.7. Zawody pokrewne	10
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	10
3.1. Zadania zawodowe	10
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie oraz prowadzenie prac konserwacyjnych spajarek okleiny i łuszczki	10
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator spajarek okleiny i łuszczki 817206

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Operator maszyn do okleiny.
- Operator maszyn stolarskich.
- Operator maszyny szyjącej okleinę meblową.
- Operator maszyny zszywającej fornir.
- Operator okleiniarni.
- Operator podawania łuszczki mokrej.
- Operator spajarek forniru.
- Operator spajarek okleiny.
- Operator urządzenia do okleiny.
- Operator urządzeń do laminowania.
- Operator urządzeń do okleinowania płyt.
- Operator urządzeń do przecinania okleiny i łuszczki.
- Sterowniczy automatycznej linii przecinania forniru.
- Sterowniczy automatycznej linii przecinania łuszczki.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8172 Wood processing plant operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w lutym 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Kamil Malinowski – Edukacja i Kształcenie Zawodowe. EKZ. Norbert Fleischer, Olsztyn.
- Tomasz Kupidura – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Marcin Szymczuk – CDP meble sp. z o.o., Gdańsk.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Paweł Przystalski – Dolmeb sp. z o. o., Świdnica.
- Sławomir Zybura – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Częstochowa.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Urszula Przystalska – Stowarzyszenie Technologów Drewna, Poznań.
- Jolanta Skoczylas – Izba Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator spajarek okleiny i łuszczki obsługuje różnego rodzaju spajarki¹⁰ i zszywarki¹¹ służące do łączenia kawałków okleiny⁵ lub łuszczki⁴ w formatki¹, w celu produkcji sklejki⁹ lub oklejania litych elementów drewna i materiałów drewnopochodnych, przeznaczonych m.in. do produkcji mebli.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator spajarek okleiny i łuszczki jest zawodem o charakterze produkcyjnym. Celem pracy operatora jest sterowanie i sprawowanie nadzoru nad pracą różnych maszyn i urządzeń w branży drzewnej i meblarskiej. Do jego obowiązków należy ustalenie kolejności prac i przygotowanie potrzebnych materiałów, narzędzi, maszyn i urządzeń.

Przy realizacji swoich zadań operator spajarek okleiny i łuszczki wykorzystuje narzędzia ręczne i zmechanizowane. Pracownik w tym zawodzie musi przygotować okleiny do sklejan na formatki, kontrolować na bieżąco prawidłowość i jakość sklejan oraz sprawdzać dokładność spojenia.

Sposoby wykonywania pracy

Operator spajarek okleiny i łuszczki w pracy stosuje odpowiednie procedury oraz metody, jego praca polega m.in. na:

- organizowaniu pracy własnej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- wykonywaniu działań zawodowych na stanowisku pracy zgodnie z zasadami i przepisami BHP,
- dobieraniu kawałków forniru² i łuszczki z uwzględnieniem układu słojów, grubości oraz barwy z zachowaniem dokładności linii styku,
- przygotowywaniu spajarki do pracy (zakładaniu podgumowanej taśmy, nakładaniu kleju do zbiornika, nastawianiu szybkości posuwu transportera, regulowaniu temperatury),
- monitorowaniu na bieżąco prawidłowości i jakości sklejan,

- spajaniu okleiny lub łuszczki na spajarkach,
- kontrolowaniu dokładności spojenia i eliminowaniu ewentualnych usterek składania,
- regulowaniu działania spajarek oraz likwidowaniu drobnych niesprawności,
- przestrzeganiu przepisów BHP, ppoż. i ochrony środowiska naturalnego.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Operator spajarek okleiny i łuszczki pracuje zazwyczaj w pomieszczeniach zamkniętych, przy sztucznym oświetleniu. Są to najczęściej hale produkcyjne, gdzie panuje hałas, odczuwane są wibracje i zapylenie. Swoją pracę może wykonywać również w pobliżu ruchomych części maszyn, elementów o podwyższonej temperaturze. Ma również kontakt z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, które wykorzystywane są w procesie produkcyjnym obsługiwanym przez maszyny i urządzenia, a które operator obsługuje lub reguluje.

Praca operatora spajarek okleiny i łuszczki wykonywana jest zazwyczaj w pozycji stojącej, ale czasami może być to także pozycja wymuszona.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator spajarek okleiny i łuszczki w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- spajarki,
- zszywarki,
- frezarki³,
- gilotyny do przycinania oklein,
- polerki⁷,
- podnośniki⁶,
- prasy,
- przekrawarki do forniru⁸.

Organizacja pracy

Operator spajarek okleiny i łuszczki w zależności od zakresu realizowanych zadań, miejsca zatrudnienia i rozwiązań organizacyjnych pracuje samodzielnie lub w zespole. Jego czas pracy jest normowany i przebiega w systemie jedno-, dwu- lub trzymianowym (w wymiarze 8 godzin dziennie).

Operator spajarek okleiny i łuszczki w trakcie wykonywania pracy kontaktuje się z operatorami i użytkownikami maszyn oraz urządzeń i część zadań wykonuje we współpracy z nimi. Pracuje z ograniczonym stopniem autonomii i ponosi personalnie odpowiedzialność za jakość wykonywanej pracy. Istnieją sytuacje, gdy czas jego pracy musi być dopasowany do procesu technologicznego lub określany jest przez awarie maszyn lub urządzeń. W tych przypadkach operator może pracować w ponadnormatywnym wymiarze czasu pracy.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator spajarek okleiny i łuszczki w trakcie wykonywania prac narażony jest m.in. na następujące zagrożenia:

- wynikające z nagłych wypadków podczas obsługi maszyn ze względu na duże prędkości obrotowe narzędzi, ich odsłonięte części robocze, jak również duże prędkości posuwu mechanicznego,
- foniczne (ze względu na hałas występujący we wszystkich przedsiębiorstwach przemysłu drzewnego),
- chemiczne (spowodowane wdychaniem powietrza zanieczyszczonego gazami wytworzonymi podczas klejenia; składniki klejów mogą powodować np. zatrucia),
- porażenie prądem elektrycznym,
- bóle pleców, rąk z powodu wymuszonej pozycji ciała,
- zmęczenie oczu spowodowane długotrwałym wyężaniem wzroku,
- skaleczenia ostrymi przyrządami i materiałami.

Do występujących w zawodzie operator spajarek okleiny i łuszczki chorób zawodowych można zaliczyć m.in.:

- zatrucia ostre i przewlekłe,
- ostre reakcje alergiczne,
- choroby skóry,
- choroby wzroku,
- choroby układu oddechowego.

W związku z ryzykiem wystąpienia wymienionych zagrożeń szczególnie ważne jest przestrzeganie i stosowanie zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz właściwej organizacji pracy. Operator spajarek okleiny i łuszczki pracuje w ubraniu roboczym, stosując maseczki ochronne oraz ochronniki słuchu.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator spajarek okleiny i łuszczki** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu krążenia,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- szybki refleks,
- zręczność rąk,
- zręczność palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,

- zdolność analizowania sytuacji,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- zdolność rozwiązywania problemów technicznych,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- rozumowanie logiczne,
- uzdolnienia techniczne,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- gotowość do współdziałania,
- gotowość do pracy indywidualnej,
- gotowość podporządkowania się,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych (różnych) warunkach środowiskowych,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- odpowiedzialność za innych,
- samodzielność,
- samokontrola,
- systematyczność,
- dyspozycyjność,
- dokładność,
- dbałość o jakość pracy,
- odporność na działania pod presją czasu,
- radzenie sobie ze stresem,
- zainteresowania techniczne,
- gotowość do ustawicznego uczenia się.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszcзки** wymagany jest dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, szczególnie kończyn górnych (dobra sprawność manualna), spostrzegawczość, dokładność oraz odpowiedzialność podczas wykonywania pracy. Istotny jest także dobry wzrok i słuch. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu operator spajarek okleiny i łuszcзки są:

- przewlekłe choroby układu nerwowego,
- zaburzenia równowagi,
- epilepsja,
- lęk wysokości,
- choroby układu krążenia,
- wady serca,
- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji,
- daltonizm,
- choroby ograniczające sprawność ruchową i manualną,
- choroby skóry,

- choroby układu oddechowego,
- niektóre choroby psychiczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) lub wykształcenie uzyskane w ramach rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodach pokrewnych z branży drzewno-meblarskiej.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** ułatwia:

- dyplom potwierdzający kwalifikację wyodrębnioną w zawodach szkolnych (pokrewnych) mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz,
- świadectwo potwierdzające kwalifikację AU.13 Wytwarzanie wyrobów stolarskich, w zawodzie pokrewnym (szkolnym) stolarz, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwo potwierdzające kwalifikację MG.04 Montaż i obsługa maszyn przemysłu drzewnego, w zawodzie pokrewnym (szkolnym) mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwo potwierdzające kwalifikację AU.50 Organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna, w zawodzie pokrewnym (szkolnym) technik technologii drewna, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwo czeladnicze lub dyplomu mistrzowski w zawodzie stolarz, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- certyfikatu potwierdzającego kwalifikację rynkową „Stolarz – dyplom mistrzowski”, zgodnie z zasadami walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowych wprowadzonych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu operator spajarek okleiny i łuszczki mogą być m.in.:

- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim), wydawane na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach w zakresie produkcji wyrobów z drewna oraz tworzyw drzewnych,
- specjalistyczne uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń, wykorzystywanych w klejeniu i prasowaniu tworzyw drzewnych,
- uprawnienia operatora wózków widłowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Operator spajarek okleiny i łuszczki może:

- pracować jako pracownik pomocniczy (członek zespołu) wykonujący proste prace produkcyjne,
- zdobywać wiedzę i umiejętności poprzez szkolenia prowadzone w zakładzie produkcyjnym,
- po uzyskaniu doświadczenia zawodowego i pozytywnej oceny przełożonych awansować na stanowisko brygadzysty,
- po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia w jednym z zawodów pokrewnych (mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej lub stolarz) podjąć dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia (technik technologii drewna) i po jej ukończeniu oraz zdaniu egzaminu maturalnego – podjąć studia wyższe I stopnia na kierunku technologia drewna i awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach branżowych, konferencjach, warsztatach tematycznych dotyczących maszyn i urządzeń do lakierowania, szlifowania, oklejania płyt,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez podejmowanie kształcenia i/lub szkolenia w zawodach pokrewnych.

W ramach rozwoju zawodowego operator spajarek okleiny i łuszczki może również:

- uzyskać doświadczenie w trakcie wykonywania pracy,
- odbyć szkolenie zorganizowane w firmie specjalizującej się w produkcji maszyn i urządzeń do obróbki drewna lub w wyspecjalizowanym ośrodku szkoleniowym,
- odbyć szkolenia organizowane przez pracodawców, stowarzyszenia zawodowe, organizacje branżowe, producentów materiałów wykorzystywanych na stanowisku pracy

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej oraz pozaformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzenia kwalifikacji pełnych w pokrewnych zawodach szkolnych (stolarz, mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej i technik technologii drewna) oraz kwalifikacji cząstkowych:

- dla zawodu stolarz w zakresie kwalifikacji AU.13 Wytwarzanie wyrobów stolarskich,
- dla zawodu mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej w zakresie kwalifikacji MG.04 Montaż i obsługa maszyn przemysłu drzewnego,
- dla zawodu technik technologii drewna w zakresie kwalifikacji AU.50 Organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator spajarek okleiny i łuszczki oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie stolarz. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Istnieje także możliwość przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikację rynkową „Stolarz – dyplom mistrzowski”, zgodnie z zasadami walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowych wprowadzonych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik technologii drewna ^S	311922
Stolarz ^S	752205
Operator pras w produkcji drzewnej	817203
Operator urządzeń do końcowej obróbki płyt	817208
Mechanik – operator maszyn do produkcji drzewnej ^S	817212

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **Operator spajarek okleiny i łuszczki** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie materiałów, narzędzi do wykonywania procesów spajania okleiny i łuszczki.
- Z2 Obsługiwanie spajarek oraz nadzorowanie ich pracy.
- Z3 Czyszczenie i konserwowanie spajarek okleiny i łuszczki oraz ocenianie ich stanu technicznego.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie oraz prowadzenie prac konserwacyjnych spajarek okleiny i łuszczki

Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie oraz prowadzenie prac konserwacyjnych spajarek okleiny i łuszczki obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie materiałów, narzędzi do wykonywania procesów spajania okleiny i łuszczki	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy przygotowywaniu materiałów narzędzi do wykonywania procesów spajania; - Rodzaje, gatunki drewna i grubości łuszczki; - Zasady kwalifikacji jakościowej fornirów i łuszczki; - Zasady przygotowania narzędzi oraz oprzyrządowania w procesie spajania; - Zasady sprawdzania sprawności i stanu technicznego narzędzi do wykonywania procesów spajania okleiny i łuszczki; - Zasady wykonywania regulacji parametrów pracy narzędzi do wykonywania procesów spajania okleiny i łuszczki.	- Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy przygotowywaniu materiałów, narzędzi do wykonywania procesów spajania; - Rozróżniać gatunki drewna na podstawie ich cech charakterystycznych: koloru, zapachu, usłojenia, wilgotności, ciężaru właściwego; - Przygotowywać zestaw kawałków łuszczki do spajania; - Dobierać w zestawie kawałki łuszczki jednego gatunku drewna, o podobnym zabarwieniu, jakości i jednakowych wymiarach, grubości i długości; - Dobierać przygotowaną do składania okleinę lub łuszczkę; - Dobierać narzędzia i oprzyrządowania do pracy w zależności od parametrów technicznych i jakościowych wyrobu; - Oceniać stan techniczny narzędzi do wykonywania procesów spajania okleiny i łuszczki;

	Wykonywać regulacje parametrów pracy narzędzi do wykonywania procesów spajania okleiny i łuszczki.
--	--

Z2 Obsługiwanie spajarek oraz nadzorowanie ich pracy

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Rodzaje zszywarek i spajarek; - Zasady obsługi maszyn do szycia łuszczki; - Zasady działania i przepisy obsługi wysokosprawnych spajarek mechanicznych; - Zasady przeprowadzania procesu spajania; - Układy złożonych wzorów formatek oklein składanych krzyżowo lub w sposób kombinowany i oszczędnościowy; - Zasady bieżącej kontroli jakości wykonywanej pracy i gotowego elementu; - Zasady prowadzenia dokumentacji produkcyjnej dotyczącej procesu spajania;	- Rozróżniać typy zszywarek i spajarek; - Zszywać łuszczkę na maszynach do szycia; - Spajać okleinę lub łuszczkę na spajarkach wysokosprawnych; - Sprawdzać dokładność spoin i usuwać usterki składania; - Składać wszystkie złożone wzory formatek oklein; - Nastawiać szybkość posuwu i ew. regulację temperatury; - Zakładać taśmę podgumowaną lub nakładać klej (przy spajaniu na styk); - Poprawiać działanie spajarek przez doregulowanie; - Oceniać jakość gotowego elementu zgodnie z dokumentacją produkcyjną; - Kontrolować na bieżąco jakość wykonywanej pracy; - Wypełniać dokumentację produkcyjną dotyczącą procesu spajania;

Z3 Czyszczenie i konserwowanie spajarek okleiny i łuszczki oraz ocenianie ich stanu technicznego

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Instrukcje dotyczące użytkowania spajarek; - Zasady przeprowadzania zabiegów konserwacyjnych spajarek; - Symptomy nieprawidłowego przebiegu procesu spajania; - Konieczność wykonywania przez serwis przeglądów okresowych.	- Przestrzegać instrukcji użytkowania spajarek; - Przeprowadzać zabiegi konserwacyjne spajarek; - Włączać oraz wyłączać spajarkę (w tym wyłączać awaryjnie); - Rozpoznawać stany nieprawidłowej pracy spajarki; - Usuwać usterki w pracy spajarki; - Prowadzić książkę serwisową dotyczącą stanu technicznego spajarek; - Przygotowywać spajarkę do przeglądu przez serwis.

3.3. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

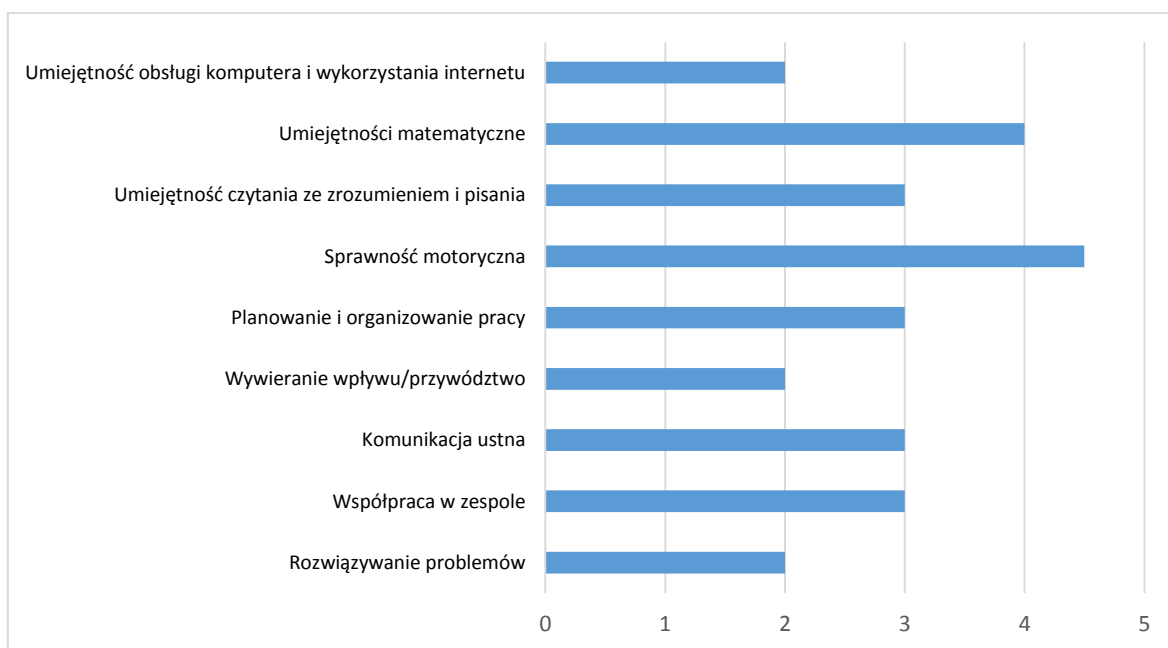
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w pracy operatora spajarek okleiny i łuszczki, zarówno w odniesieniu do osób, jak również mienia.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach w zakresie obsługi spajarek.

- Kontrolowania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych w zakresie obsługi spajarek
- Oceniania zagrożeń występujących w miejscu pracy operatora spajarek okleiny i łuszczki oraz podejmowania działań adekwatnych do tych zagrożeń.
- Podnoszenia swoich kompetencji zawodowych w kontekście nowych rozwiązań technologiczno-organizacyjnych, właściwych dla operatora spajarek okleiny i łuszczki.
- Dostosowywania zachowania do zmiennych okoliczności w środowisku pracy.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową oraz obowiązującymi przepisami, normami w procesie obsługi urządzeń w procesie spajania.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator spajarek okleiny i łuszczki**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator spajarek okleiny i łuszczki**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Osoby poszukujące pracy w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** mają duże możliwości zatrudnienia w przedsiębiorstwach przetwórstwa drewna i materiałów drewnopochodnych, w tym w:

- zakładach produkujących elementy dla przemysłu meblarskiego,
- zakładach produkujących elementy konstrukcyjne wyrobów z drewna,
- zakładach produkujących meble,
- zakładach produkujących sklejkę,
- warsztatach stolarskich,
- zakładach stolarki budowlanej.

Pracownik w zawodzie operator spajarek okleiny i łuszczki może prowadzić samodzielną działalność gospodarczą.

Obecnie (2019 r.) Barometr zawodów odnotowuje w ok. 30 powiatach wzrost zapotrzebowania na stolarzy lub mechaników-operatorów maszyn do produkcji drzewnej, wykonujących zawód operator spajarek okleiny i łuszczki. Oznacza to, że zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w tym zawodzie będzie większe, niż liczba pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki**.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator spajarek okleiny i łuszczki można uzyskać:

- w branżowej szkole I stopnia w zawodzie stolarz lub mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej,
- na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji: AU.13 Wytwarzanie wyrobów stolarskich w zawodzie pokrewnym stolarz, AU.50 Organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna w zawodzie pokrewnym technik technologii drewna, MG.04 Montaż i obsługa maszyn przemysłu drzewnego w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla dorosłych) umożliwiające potwierdzanie kwalifikacji przydatnych do pracy w zawodzie operator spajarek okleiny i łuszczki, tj. AU.13 Wytwarzanie wyrobów stolarskich w zawodzie pokrewnym stolarz, AU.50 Organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna, MG.04 Montaż i obsługa maszyn przemysłu drzewnego w zawodzie pokrewnym mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej, oferowane są przez:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje AU.13, AU.50, MG.04 potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator spajarek okleiny i łuszczki można także uzyskać w systemie rzemieślniczego przygotowania zawodowego, w zawodzie pokrewnym stolarz. Tytuły czeladnika i mistrza w tym zawodzie, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

Istnieje także możliwość potwierdzania kompetencji rynkowej „Stolarz – dyplom mistrzowski” zgodnie z zasadami walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowych wprowadzonych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Szkolenia w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** oferują:

- pracodawcy na własne potrzeby (dla kandydatów do pracy i pracowników) – dotyczy to przedsiębiorstw specjalizujących się w branży drzewnej, meblarskiej,
- stowarzyszenia i inne organizacje z branży drzewnej,
- wyspecjalizowane ośrodki szkoleniowe,
- producenci i dystrybutorzy sprzętu i technologii związanej ze sprzedażą maszyn wykorzystywanych w branży drzewnej.

Zakres tematyczny szkoleń dotyczy np.:

- obsługi maszyn i urządzeń do obróbki drewna,
- obsługi maszyn sterowanych numerycznie CNC,
- obsługi obrabiarek do drewna.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2019 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** jest zróżnicowane, mieszcząc się najczęściej w przedziale od 2850 zł do 5500 zł brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń uzależniony jest m.in. od zajmowanego stanowiska i wynosi (ramowo):

- na stanowiskach o niższym poziomie wymagań (operator) ok. 3000 zł brutto miesięcznie,
- na stanowiskach wymagających wyższych kompetencji (brygadzysta, mistrz) w przedziale od 3300 zł do 3900 zł brutto miesięcznie,
- na stanowiskach kierowniczych wiążących się z większą odpowiedzialnością i zarządzaniem kilkoma zespołami – od 4000 zł do 5500 zł brutto miesięcznie.

Ponadto poziom wynagrodzenia uzależniony może być od:

- wielkości firmy,
- stażu pracy i doświadczenia zawodowego,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- regionu zatrudnienia,
- koniunktury na rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator spajarek okleiny i łuszczki** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi aparatami słuchowymi umożliwiającymi prawidłowy odbiór odgłosów pracujących maszyn i narzędzi oraz sygnalizacji ostrzegawczej,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli umożliwiają skuteczny kontakt interpersonalny i komunikację,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szkłami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 266).
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 58, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. poz. 1966, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1139).

- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).
- Obwieszczenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 12 października 2018 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Stolarz – dyplom mistrzowski” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (M.P. poz. 1076).

Literatura branżowa:

- Bajkowski J., Bieniek S.: Maszyny i urządzenia do obróbki drewna, Cz. 1 i 2. WSiP, Warszawa 1995.
- Bieniek S., Duchnowski K.: Obrabiarki i urządzenia w stolarstwie. WSiP, Warszawa 2010.
- Figurski J., Popis S.: Naprawa i konserwacja elementów maszyn, urządzeń i narzędzi. Podręcznik do nauki zawodów Kwalifikacja M.20.4. WSiP, Warszawa 2015.
- Figurski J., Popis S.: Przygotowywanie konwencjonalnych obrabiarek skrawających do obróbki. Podręcznik do nauki zawodów M.19.1. WSiP, Warszawa 2016.
- Laurowski T.: Stolarstwo. Wydawnictwo KaBe, Krosno 2011.
- Proszyk S.: Technologia tworzyw drzewnych, tom II wykończanie powierzchni. WSiP, Warszawa 1995.
- Sedliacik J., Mamiński M.: Kleje i procesy klejenia. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2016.
- Szczuka J., Żurowski J.: Materiałoznawstwo przemysłu drzewnego. WSiP, Warszawa 1999.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) Mechanik-monter maszyn i urządzeń 723310: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/723310.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej 817212: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/817212.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) stolarz 752205: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/752205.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) technik technologii drewna 311922: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311922.pdf
- Instytut Technologii Drewna: <https://www.itd.poznan.pl>
- Kwalifikacji rynkowa „Stolarz – dyplom mistrzowski” w ZRK: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12627>
- Maszyny dla przemysłu drzewnego: <http://www.stolarstwo.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal informacyjny BHP w przetwórstwie drewna <https://archiwum.ciop.pl/5793.html>
- Portal informacyjny branży drzewno-meblarskiej <https://www.drewno.pl>
- Portal informacyjny przemysłu drzewnego <http://wiadomoscidrzewne.eu>
- Portal pasjonatów przemysłu drzewnego <http://www.4woodi.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>

- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Rejestr stosowanych norm: <http://normy.ekoinfonet.pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego – Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Formatka	Kilka kawałków forniru tworzących arkusz o wymaganych wymiarach.	https://sjp.pwn.pl/szukaj/formatka.html [dostęp: 31.03.2019]
2	Fornir	Cienkie, zazwyczaj szerokie płyty drewna o grubości do kilku mm.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/fornir.html [dostęp: 31.03.2019]
3	Frezarka	Rodzaj obrabiarki skrawającej do metali i in. materiałów skrawalnych (drewna, tworzyw sztucznych, kamienia), służącej do obróbki za pomocą frezów (lub głowic frezowych) płaszczyzn, powierzchni krzywoliniowych, rowków, wgłębień itp.	https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/frezarka.html [dostęp: 31.03.2019]
4	Łuszczka	Fornir skrawany obwodowo na łuszczarce. Cechuje się wysoką wytrzymałością	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/łuszczka.html [dostęp: 31.03.2019]
5	Okleina	Rodzaj dekoracyjnego (o atrakcyjnym rysunku i barwie), naturalnego forniru, na ogół płasko skrawanego i stanowiącego cienki arkusz drewna o grub. najczęściej 0,4–1 mm (niekiedy do 1,2 mm).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/okleina.html [dostęp: 31.03.2019]

6	Podnośnik	Urządzenie mechaniczne do podnoszenia przedmiotów na małą wysokość	https://sjp.pwn.pl/slowniki/podnośnik.html [dostęp: 31.03.2019]
7	Polerka	Obrabiarka skrawająca (rodzaj szlifierki) do polerowania za pomocą past lub emulsji polerskich nakładanych np. na tarcze (p. tarczowa) lub taśmy polerskie (p. taśmowa).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/polerka.html [dostęp: 31.03.2019]
8	Przekrawarka do forniru	Urządzenie do obróbki forniru mające na celu jego przecięcie. Obróbka cięciem dzieli się na skrawanie i krajanie. W krajaniu wyróżniamy przekrawanie. Podstawową obróbką dzielącą jest skrawanie, w wyniku czego powstają okleiny, forniry.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.wikiwood.edu.pl/podzial-obrobki-drewna-cieciami-i-noz-elementarny [dostęp: 31.03.2019]
9	Sklejka	Potocznie zwana dyktą, rodzaj warstwowego tworzywa drzewnego, wytwarzanego przez sklejenie w prasie (pod ciśnieniem do 2 MPa, temperaturze zależnej od stosowanego kleju) nieparzystej liczby arkuszy fornirów skrawanych (w Polsce grub. ok. 1,5 mm), ułożonych zazwyczaj symetrycznie (s. symetryczna) względem arkusza środkowego, o wzajemnie prostopadłym przebiegu włókien w sąsiednich arkuszach.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/sklejka.html [dostęp: 31.03.2019]
10	Spajarka	Urządzenie do maszynowego łączenia płatów fornirów.	https://sjp.pwn.pl/doroszewski/spajarka;5499111.html [dostęp: 31.03.2019]
11	Zszywarka	Urządzenie umożliwiające łączenie płyt fornirowych za pomocą nici zszywającej. Maszyna do łączenia elementów drewnianych ze sobą lub tkaninami, tworzywami sztucznymi itp. za pomocą zszywek (klamerek z drutu).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/zszywarka.html [dostęp: 31.03.2019]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.